

BỘ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

**BỘ NÔNG NGHIỆP VÀ
PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN**

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 69/2005/TT-BNN

Hà Nội, ngày 07 tháng 11 năm 2005

THÔNG TƯ

HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN MỘT SỐ BIỆN PHÁP CẤP BÁCH PHÒNG CHỐNG DỊCH CÚM (H5N1) Ở GIA CẦM

Thực hiện Chỉ thị số 53/CT-TW của Ban Bí thư ngày 28/10/2005 về việc triển khai các biện pháp cấp bách ngăn chặn dịch cúm gia cầm (H5N1) và đại dịch cúm ở người; Chỉ thị số 34/2005/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 15/10/2005 về việc tập trung sức triển khai thực hiện đồng bộ có hiệu quả kế hoạch hành động khẩn cấp phòng chống khi xảy ra dịch cúm gia cầm (H5N1) và đại dịch cúm ở người và Nghị quyết số 15/2005/NQ-CP của Chính phủ ngày 04/11/2005 về các biện pháp cấp bách ngăn chặn dịch cúm gia cầm (H5N1) và đại dịch cúm A (H5N1) ở người, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hướng dẫn thực hiện một số biện pháp chuyên môn nghiệp vụ cấp bách phòng chống dịch cúm ở gia cầm như sau:

1. Xây dựng kế hoạch hành động khẩn cấp:

- Căn cứ vào kế hoạch hành động khẩn

cấp của Chính phủ khi xảy ra dịch cúm gia cầm (H5N1) và đại dịch cúm ở người, UBND các cấp xây dựng kế hoạch hành động cụ thể của địa phương mình, chuẩn bị lực lượng, vật tư cần thiết để đối phó với các tình huống xảy ra.

Nội dung cơ bản gồm:

+ Xác định vùng trọng điểm, vùng có nguy cơ cao xảy ra dịch (vùng chăn nuôi mật độ cao, nhất là thủy cầm, gần trục đường giao thông, gần đô thị và vùng đã xảy ra dịch bệnh);

+ Xây dựng các biện pháp phòng chống cụ thể cho từng tình huống và mức độ dịch xảy ra;

+ Xác định các lực lượng tham gia thực hiện các biện pháp chống dịch;

+ Dự trù vật tư, phương tiện, kinh phí;

+ Phân công nhiệm vụ và giao trách nhiệm cụ thể cho các cấp, các ngành để triển khai thực hiện.

2. Về tổ chức thực hiện:

- Ở cấp tỉnh, huyện:

Tăng cường Ban chỉ đạo phòng chống dịch cấp tỉnh và huyện. Thành phần gồm: cấp ủy Đảng, UBND, các đoàn thể, cơ quan nông nghiệp, y tế, thương mại, giao thông vận tải, tài nguyên môi trường, khoa học công nghệ, tài chính, kế hoạch, công an, quân sự, văn hóa thông tin.

- Ở cấp xã, phường:

+ Thành lập Ban chỉ đạo phòng chống dịch cúm gia cầm của xã, phường với sự tham gia của cấp ủy Đảng, chính quyền, đoàn thể và cán bộ thú y, nông nghiệp;

+ Có tổ chuyên môn để hướng dẫn kỹ thuật, thường trực theo dõi và tổng hợp tình hình dịch, báo cáo Ban chỉ đạo phòng chống dịch cúm gia cầm (PCDCGC) xã, phường;

+ Trưởng thôn, ấp, bản chịu trách nhiệm trực tiếp kiểm tra, giám sát tình hình dịch bệnh; cùng các tổ chức đoàn thể quần chúng (Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Hội Nông dân, Hội Cựu chiến binh và các tổ chức đoàn thể khác) vận động nhân dân giám sát và thực hiện các biện pháp phòng chống dịch. Mỗi thôn, ấp, bản tổ chức ký cam kết thực hiện "5 không":

* Không nuôi thả rong gia cầm;

* Không mua, bán gia cầm bị bệnh;

* Không ăn thịt gia cầm bị bệnh hoặc không rõ nguồn gốc;

* Không giầu dịch;

* Không vứt xác gia cầm bừa bãi.

+ Thành lập đội xung kích chống dịch, gồm dân quân tự vệ, thanh niên, cán bộ thú y, y tế, công an, để phun thuốc tiêu độc khử trùng môi trường, tiêu hủy gia cầm bị bệnh, trực tại các chốt kiểm dịch;

+ Chuẩn bị đủ kinh phí và vật tư (quần áo bảo hộ lao động, găng tay, khẩu trang, kính bảo hộ, ủng cao su, thuốc sát trùng) để phục vụ công tác phòng chống dịch cúm tại địa phương;

- Ban chỉ đạo các cấp thường xuyên kiểm tra việc thực hiện các biện pháp phòng chống dịch của các ngành và cơ sở.

3. Về công tác thông tin tuyên truyền:

- UBND các cấp giao cho các cơ quan thông tin tuyên truyền đại chúng của địa phương (báo, đài phát thanh, truyền hình) thường xuyên phổ biến về tình hình dịch cúm gia cầm và biện pháp phòng chống, những kinh nghiệm tốt trong phòng chống dịch;

- Các tổ chức đoàn thể quần chúng, nhà trường, cơ quan, đơn vị tuyên truyền phổ biến thông tin về dịch bệnh và biện pháp phòng chống tới từng hộ gia đình, hội viên, cán bộ công nhân viên, học sinh;

- Đảm bảo mỗi hộ gia đình có ít nhất một tài liệu hướng dẫn về phòng chống dịch cúm gia cầm.

4. Tổ chức hệ thống giám sát dịch bệnh từ tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tới các thôn, ấp, bản:

- Phân công nhiệm vụ và giao trách nhiệm cho người cụ thể ở tất cả các cấp để đảm bảo thường xuyên theo dõi, giám sát chặt chẽ tình hình dịch cúm đến từng hộ chăn nuôi gia cầm, phát hiện sớm các ổ dịch mới xảy ra;

- Thiết lập chế độ báo cáo thường xuyên để có thông tin kịp thời phục vụ công tác chỉ đạo của UBND các cấp.

5. Tổ chức vệ sinh tiêu độc khử trùng:

- Tổ chức phun thuốc khử trùng ở các cơ sở chăn nuôi, nơi buôn bán gia cầm sống, cơ sở giết mổ, chế biến gia cầm, đường ra vào khu vực chăn nuôi;

Đối với cơ sở chăn nuôi, ở nơi có nguy cơ cao, trong vùng có dịch và các ổ dịch cũ, ít nhất mỗi tuần hai lần; nơi khác ít nhất một tuần một lần;

Đối với các hộ chăn nuôi nhỏ lẻ, UBND xã tổ chức phun thuốc đồng loạt mỗi tuần một lần. Tùy theo tình hình cụ thể ở địa phương, cơ quan Thú y hướng dẫn cụ thể số lần phun thuốc, loại thuốc, phương pháp phun thuốc để có hiệu quả;

Đối với nơi buôn bán gia cầm sống, cơ sở giết mổ, chế biến gia cầm, phun hàng ngày. Phương tiện vận chuyển, giết mổ, chế biến gia cầm, sản phẩm gia cầm và các dụng cụ phục vụ chăn nuôi cần phải được vệ sinh sạch sẽ và tiêu độc khử trùng.

- Các cơ sở chăn nuôi, nơi buôn bán gia cầm sống, cơ sở giết mổ, chế biến gia cầm thường xuyên làm vệ sinh môi trường, xử lý phân, rác, nước thải;

6. Công tác tiêm phòng vắc xin cúm gia cầm:

- Chỉ đạo chặt chẽ công tác tiêm phòng để đạt tỷ lệ tiêm phòng trên 80% đàn gia cầm trong diện tiêm;

- Kiểm soát chặt chẽ việc bảo quản và sử dụng vắc xin, tránh hư hỏng, thất thoát, lãng phí;

- Tổ chức tiêm phòng bổ sung cho đàn gia cầm mới phát sinh theo quy định của cơ quan thú y.

7. Xử lý gia cầm nhiễm bệnh cúm hoặc chết không rõ nguyên nhân:

- Khi có gia cầm bị bệnh và chết, hộ chăn nuôi phải báo ngay cho trưởng thôn để báo cáo Ban chỉ đạo PCDCGC cấp xã và cấp trên;

- Chính quyền xã cử ngay cán bộ thú y đến lấy mẫu trên gia cầm bị bệnh, chết và khu vực xung quanh để gửi đi xét nghiệm (trước khi tiêu hủy);

- Tổ chức tiêu hủy ngay đàn gia cầm nhiễm bệnh.

Khi dịch xảy ra tại một hộ và các hộ xung quanh nuôi nhốt thì chỉ tiêu hủy đàn gia cầm của hộ bị dịch. Nếu các hộ nuôi thả rông thì tiêu hủy toàn bộ gia cầm của các hộ xung quanh. Khi dịch xảy ra tại hai điểm khác nhau trở lên trong thôn nuôi gia cầm thả rông thì tiêu hủy toàn bộ gia cầm trong thôn...

Căn cứ vào kết quả xét nghiệm và tình hình phát triển của dịch, Ban chỉ đạo PCDCGC cấp tỉnh quyết định việc mở rộng phạm vi tiêu hủy gia cầm trong vùng có dịch. Phải tiêu hủy tất cả các đàn gia cầm phát hiện có vi rút mặc dù không có dấu hiệu mắc bệnh.

- Tiến hành vệ sinh tiêu độc khử trùng môi trường trong vòng bán kính 3km từ điểm có dịch; phun thuốc khử trùng các phương tiện ra vào khu vực có dịch;

- Tiêm phòng bao vây cho toàn bộ gia cầm trong vùng vành đai 3 - 5km tính từ điểm có dịch;

- Khoanh vùng bán kính 3km kể từ điểm có dịch; tổ chức giám sát đàn gia cầm trong vùng dịch; bố trí lực lượng canh gác không để vận chuyển gia cầm và sản phẩm gia cầm ra khỏi vùng dịch;

- Thông báo về tình hình dịch cho nhân dân trong xã, phường và các xã phường lân cận.

8. Về chăn nuôi gia cầm:

- Yêu cầu tất cả các hộ chăn nuôi phải nuôi nhốt gia cầm ở nơi cố định, nuôi nhốt riêng từng loại gia cầm, gia súc; nghiêm cấm nuôi gà thả rông, vịt chạy đồng;

- Khuyến khích giảm chăn nuôi nhỏ lẻ, nhất là các loại thủy cầm, đặc biệt là ngan (vì chưa có vắc xin phòng bệnh cúm);

- Yêu cầu các hộ chăn nuôi nhỏ lẻ rắc vôi bột xung quanh khu vực chuồng nuôi gia cầm;

- Yêu cầu các trang trại, doanh nghiệp chăn nuôi chủ động thực hiện nghiêm ngặt các biện pháp an toàn sinh học theo hướng dẫn của cơ quan thú y;

- Ủy ban nhân dân các cấp quy hoạch và hướng dẫn phát triển chăn nuôi gia cầm tập trung. Hạn chế và giảm chăn nuôi ở nơi có nguy cơ cao về dịch bệnh.

- Thực hiện cấm nuôi gia cầm trong nội thành, nội thị;

- Xử lý nghiêm khắc các cơ sở ấp nở thủy cầm, chim cút và chăn nuôi trái quy định;

- Các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương chủ động có chính sách hỗ trợ người chăn nuôi gia cầm chuyển nghề khác.

9. Về vận chuyển gia cầm và sản phẩm gia cầm:

- Vận chuyển gia cầm, sản phẩm gia cầm giữa các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương phải có giấy chứng nhận kiểm dịch của cơ quan thú y;

- Chỉ cho phép vận chuyển vào các khu vực đô thị (nội thị) sản phẩm gia cầm từ các cơ sở giết mổ, chế biến tập trung có sự giám sát của cơ quan thú y;

- Các sản phẩm gia cầm đã được chế biến chín công nghiệp ở các cơ sở đã đăng ký, có giám sát của cơ quan thú y được phép tự do lưu thông;

- Cấm vận chuyển gia cầm sống và sản phẩm gia cầm chưa qua chế biến ra khỏi vùng dịch trong vòng 21 ngày kể từ khi xảy ra ổ dịch cuối cùng;

- Nghiêm cấm vận chuyển gia cầm sống và sản phẩm gia cầm chưa qua chế biến, xử lý trên các phương tiện vận chuyển hành khách công cộng;

- Trứng thủy cầm trước khi xuất bán phải được ngâm chloramine B hoặc xông formaline, có sự giám sát của thú y;

- Thành lập các chốt kiểm dịch trên các trục đường giao thông chính ra vào tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương hoạt động 24/24 giờ, gồm cán bộ thú y, công an và quản lý thị trường để kiểm tra, kiểm soát lưu thông gia cầm và sản phẩm gia cầm liên tỉnh. Tại các chốt kiểm dịch phải có đủ phương tiện để thực hiện tiêu độc, khử trùng;

- Giao cho các huyện, xã giáp ranh giữa các tỉnh thiết lập các điểm kiểm soát việc vận chuyển gia cầm qua địa bàn, hoạt động 24/24 giờ.

- Thành lập các đội kiểm dịch lưu động để kiểm soát, xử lý gia cầm không đi qua các chốt kiểm dịch cố định;

- Kiên quyết xử lý việc vận chuyển gia cầm và các sản phẩm gia cầm trái phép.

10. Về giết mổ và buôn bán gia cầm và sản phẩm gia cầm:

- Các địa phương khẩn trương tổ chức giết mổ gia cầm tập trung, có sự giám sát của cơ quan thú y; trước hết để phục vụ các thành phố, thị xã, khu công nghiệp;

- Quy định những nơi buôn bán gia cầm sống và sản phẩm gia cầm chưa qua chế biến cả ở đô thị và nông thôn; chỉ đạo thực hiện các yêu cầu về vệ sinh thú y và an toàn vệ sinh thực phẩm;

- Tăng cường kiểm tra và xử lý nghiêm khắc các cơ sở chế biến và buôn bán tiết canh gia cầm. Khuyến cáo người dân không ăn trứng sống, trứng trần, trứng ốp la và các sản phẩm gia cầm chưa nấu chín;

11. Đối với chim cảnh, chim hoang dã:

- Cấm vận chuyển và buôn bán chim cảnh, chim hoang dã vào nội thành, nội thị;

- Khi phát hiện thấy chim bị bệnh, chết phải báo ngay cho cơ quan thú y;

- Không nuôi chim cảnh ở nơi công cộng, nơi có đông người qua lại hoặc tụ tập;

- Đối với gia cầm, chim cảnh nuôi ở vườn thú, nơi công cộng phải nuôi kín, không để du khách đến gần, thực hiện tiêu độc khử trùng thường xuyên và giám sát vi rút cúm theo quy định của cơ quan thú y;

- Tổ chức giám sát chặt chẽ dịch bệnh tại các vườn chim tự nhiên.

- Đối với gà chọi, gà cảnh, người nuôi phải đăng ký với Ủy ban nhân dân xã, phường và phải tiêm phòng để được cấp giấy chứng nhận, được sử dụng.

12. Ủy ban nhân dân các tỉnh biên giới chỉ đạo, phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan hải quan, quản lý thị trường, công an, bộ đội biên phòng và cơ quan thú y để tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát, ngăn chặn và xử lý triệt để gia cầm và sản phẩm gia cầm nhập lậu qua biên giới.

Các xã biên giới phải thành lập các chốt kiểm dịch để ngăn chặn gia cầm nhập lậu.

13. Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương bổ sung đủ lực lượng thú y để triển khai thực hiện các

biện pháp phòng chống dịch, trực các chốt kiểm dịch, kiểm soát các chợ, các lò mổ, cơ sở chế biến. Mỗi xã, phường phải có ít nhất một cán bộ thú y chuyên trách để thực hiện nhiệm vụ đã nêu trên, ở các thôn, ấp, bản phải có thú y viên. Cán bộ thú y chuyên trách ở xã, phường được hưởng phụ cấp theo Nghị định số 33/2005/NĐ-CP ngày 15/3/2005 của Chính phủ; thú y viên khác được hưởng chế độ bồi dưỡng trong thời gian tham gia phòng chống dịch theo hướng dẫn của Bộ Tài chính.

Đảm bảo phương tiện, trang thiết bị và kinh phí cho các hoạt động chống dịch, ưu tiên trang bị cho cơ quan thú y và y tế.

Những tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương có chăn nuôi lớn và có điều kiện cần đầu tư phòng xét nghiệm riêng để xét nghiệm chẩn đoán dịch bệnh theo phân cấp và mua sắm đủ phương tiện, trang thiết bị để cho cơ quan thú y hoạt động.

14. Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố chỉ đạo thực hiện nghiêm túc chế độ báo cáo về tình hình dịch bệnh và biện pháp phòng chống tại địa phương. Từ nay đến 31/3/2006 yêu cầu hàng ngày gửi báo cáo về thường trực Ban chỉ đạo quốc gia PCDCGC (Cục Thú y, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn) trước 16 giờ theo địa chỉ Email: dah.vn@fpt.vn hoặc Fax: 04.8686339;

Yêu cầu các địa phương không giấu
dịch hoặc báo cáo sai lệch về tình hình
dịch bệnh.

15. Thông tư này có hiệu lực kể từ
ngày ký. Trong quá trình thực hiện nếu
có vấn đề phát sinh hoặc vướng mắc đề

nghị kịp thời phản ánh về Bộ Nông
nghiệp và Phát triển nông thôn để nghiên
cứu giải quyết./.

BỘ TRƯỞNG

Cao Đức Phát